

[Thestrup.]

sige, at her vil jeg finde det rimeligt at arbejde for, at sagen blev behandlet i en kommission eller et udvalg netop for at finde en rimelig begrænsning i omfanget af en sådan lov og for at udrede forholdet mellem en sådan lov og de forskellige forsikringsformer, vi har.

Mit parti er meget interesseret i det spørgsmål, der her er til behandling.

Valbak: Det må vist uden videre erkendes, at interessen her i landet for gerningsmanden hidtil har været langt større end interessen for offeret. Jeg har set og hørt situationen karakteriseret sådan, at offeret vel samler opmærksomhed, indtil straffesagen er afgjort, men når den er overstået, kerer man sig ikke stort om, hvordan det går ham, f.eks. hvordan han får erstattet det eventuelle økonomiske tab. Bl.a. har cand. jur. Anne-Birgitte Westh i sin artikel om emnet i Juristen sidste år karakteriseret offerets situation sådan.

Vi står nu midt i en strafferetlig reformovervejelse. Gennemføres disse reformer, vil det føre til mildere sanktioner i mange tilfælde. Det vil også føre til bortfald af visse sanktionsformer, som de fleste ikke længere skønner hensigtsmæssige. Jeg støtter hovedlinjen i de reformforslag på sanktionssiden, som ligger på bordet, men den vældige optagethed af reformer med gerningsmanden som centrum bør ikke yderligere fjerne interessen for det andet centrum i disse sager, nemlig offeret. Jeg er for øvrigt tilbøjelig til at tro, at offentlige foranstaltninger til sikring af erstatning til offeret for tab, han har lidt, kan være med til at bane vej for forståelse og accept af humane sanktionsformer; den sammenhæng kan der være. Allerede her ligger altså én af en række gode begrundelser for at tage forslaget om en erstatningsfond op til alvorlig overvejelse.

Af andre gode begrundelser, der er for at indføre en erstatningsfond, vil jeg fremhæve en fonds funktion som led i den almindelige solidaritetspolitik over for dem, der rammes

af en eller anden begivenhed. Det hører med i denne sammenhæng, at megen kriminalitet er en mere eller mindre direkte konsekvens af udviklingen af samfundet, et samfund, som endda af en række gode grunde har overtaget kriminalitetsbekæmpelsen til en sådan grad, at selvtægt er forbudt.

I bemærkningerne til forslaget er der gjort rede for, at man i en række lande har indført en erstatningsfond eller står i begreb med at gøre det. Det er også anført, hvad rigtigt er, at vi her i landet ikke er nået længere end til, at man fra enkelte sider lejlighedsvis har forsøgt at lancere tanken. Jeg har allerede nævnt Anne-Birgitte Wesths artikel, og denne forfatter refererer så igen, at den forhenværende ombudsmand, professor Stephan Hurwitz, for nu 4 år siden henledte opmærksomheden på, at man burde overveje indførelse af en erstatningsfond på dansk grund.

Jeg vil også gerne ved denne lejlighed have lov at henlede opmærksomheden på et kriminalpolitisk oplæg, som fremkom i 1971. Det er udarbejdet af afdelingsleder Preben Wolf, cand. jur. Jørgen Jepsen og mig. Forfatterne forsøger i oplægget at koble erstatningsfonden på sanktionspolitikken. Synspunktet går kort beskrevet ud på, at sanktioner principielt må tjene det formål videst muligt at udligne tab og skade, som lovovertræderen har påført offer og samfund. Reaktionssystemet må derfor lægge mest mulig vægt på økonomiske sanktioner i reaktionssystemet. I det omfang gerningsmanden ikke straks er i stand til at udligne tabet eller betale boden, udlægges det manglende af en sådan offentlig fond, Manglende erstatning og bod inddrives så ved fondens foranstaltning i det omfang, i det tempo, det er muligt uden at bringe gerningsmanden og hans familie i nød. Kan han ikke på anden måde udrede boden eller erstatningen, sættes han i stand til det gennem tilbud om anvisning af weekendarbejde, af aftenarbejde, af feriarbejde, af natarbejde inden for den offentlige sektor. På denne måde vil en erstatningsfond kunne tjene